

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 26 mei 2026
Portefeuille(s): Aanpak Binnenstad en Economische Zaken
Portefeuillehouder(s): Sofyan Mbarki
Behandeld door: Directie Economische Zaken en Cultuur, bestuurszaken.EZC@amsterdam.nl
Onderwerp: O&S-onderzoeken bezoekersprognose 2026-2028 en Toeristische draagkracht van wijken 2025, onderdeel van de Verordening op Toerisme in Balans en de Binnenstadsmonitor 2026.

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeer ik u over het jaarlijkse onderzoek *Bezoekersprognose 2026-2028* en het tweejaarlijks onderzoek naar de *Toeristische draagkracht van wijken 2025* van Onderzoek en Statistiek (O&S). De prognose betreft het aantal toeristenovernachtingen en dagbezoeken dat in het lopende en de twee daaropvolgende kalenderjaren wordt verwacht. Het draagkracht-onderzoek geeft inzicht in de toeristische druk en leefbaarheid per wijk. Ook deelt het college de inzichten van de jaarlijkse *Binnenstadsmonitor*, waarin de stand en ontwikkelingen van de Binnenstad, aan de hand van data en ruim 2.000 enquêtes onder Amsterdammers, worden geanalyseerd.

Deze brief geeft invulling aan artikel 3.1 van de *Verordening op toerisme in balans*, waarin staat dat het college de raad jaarlijks vóór 1 juni informeert over het aantal toeristenovernachtingen dat in het voorgaande jaar, het lopende en de twee daaropvolgende kalenderjaren wordt verwacht. Ook neemt het college u graag mee in de belangrijkste inzichten van de drie onderzoeken die voor u liggen. Voor de volledige analyse verwijst het college u naar de onderzoeken zelf, die als bijlage bij deze brief zijn gevoegd.

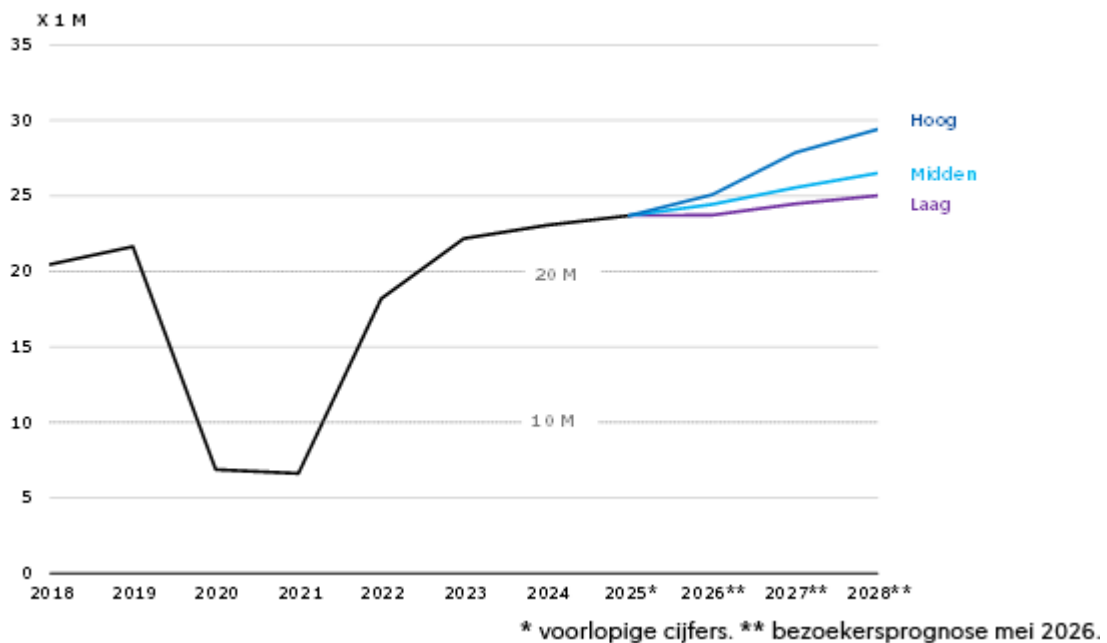
De uitkomsten van deze onderzoeken laten zien dat het toerisme een onverminderd grote uitdaging vormt voor Amsterdam. Het college trekt alles uit de kast om de toeristische druk op de leefbaarheid te doen afnemen. Deze aanpak vergt een lange adem, en het college kan dit niet zonder steun van maatschappelijke partners, het Rijk en Europa om het toerisme in de stad te beteugelen.

Aantal toeristenovernachtingen blijft boven 20 miljoen

De cijfers laten zien dat hoge groeitempo van het toerisme in Amsterdam afneemt (figuur p. 3). Het aantal toeristenovernachtingen is dan ook nog altijd gegroeid van 22,9 miljoen in 2024 naar 23,7 miljoen in 2025. Naast de 21,9 miljoen hotelovernachtingen, vonden de overige 1,8 miljoen overnachtingen plaats in andere logiesvormen, zoals campings, B&B's en particuliere vakantieverhuur van woningen.

Met de huidige inzichten verwachten we dat het aantal toeristenovernachtingen tot 2028 zal blijven groeien, maar in een iets lager tempo dan in de periode 2015-2019. Scenario 'Midden' verwacht een groei naar 24,6 miljoen (2026), 25,6 miljoen (2027) en 26,5 miljoen (2028) toeristenovernachtingen. O&S onderzoekt op dit moment ook wat de te verwachten impact van de hoge energieprijzen en geopolitieke ontwikkelingen is en of hier langdurige vraaguitval door te verwachten is. De huidige prognoses laten zien dat het aantal toeristenovernachtingen de aankomende jaren ruim boven de 20 miljoen blijft. Daarom ziet het college zich genoodzaakt actief te blijven inzetten op maatregelen te nemen om de toeristische druk op de stad te verkleinen. Amsterdam blijft onverminderd populair, waardoor de leefbaarheid in verschillende wijken onder hoge druk blijft staan.

Figuur 1 Toeristenovernachtingen in Amsterdam 2018-2028, in miljoenen, in drie scenario's

Laatste hotels zijn in aanbouw, capaciteit groeit licht door

De groeiende wereldwijde vraag naar toerisme en de populariteit van Amsterdam als bestemming leiden tot onverminderd hoog aantal toeristenovernachtingen. In Amsterdam openen op dit moment de laatste hotels die al in ontwikkeling waren, voordat de hotelstop werd ingevoerd. Door beleidsmaatregelen die het college de afgelopen coalitieperiode heeft genomen, stijgt het aantal overnachtingen minder snel.

In november 2024 stelde het college daarnaast een beddenstop vast, met als gevolg dat ook bestaande hotels geen slaapplekken meer mogen toevoegen. De groei van overnachtingscapaciteit in hotels komt daarmee tot stilstand. De enige mogelijkheid om een nieuw hotel te bouwen, is als een initiatiefnemer bestaande hotelcapaciteit opkoopt, het gebruik als hotel op die bestaande locatie staakt, en op een nieuwe locatie een hotel bouwt met maximaal hetzelfde aantal slaapplekken. Aan deze regeling zijn voorwaarden verbonden, waaronder een

bijzonder hotelconcept, duurzaamheid, publiekstoegankelijke voorzieningen en buurtbetrokkenheid. Ook moet het nieuwe hotel minimaal een 4 sterrenhotel worden.

Lichte groei vakantieverhuur, maximale verhuurtermijn naar 15 dagen in negen wijken

Het aantal overnachtingen via platforms zoals Airbnb steeg de afgelopen periode. Per april 2026 heeft het college in acht wijken in Centrum en één wijk in Zuid de maximale verhuurtermijn verlaagd van 30 naar 15 nachten. Met de escalatieladder vakantieverhuur weegt het college per wijk maatregelen voor particuliere vakantieverhuur af. In de escalatieladder wordt rekening gehouden met de uitspraak van de Raad van State¹ over verbodswijken. De eerste stap op de ladder is het wijkgericht verkorten van de maximale verhuurtermijn van 30 naar 15 nachten, een tweede stap is een tijdelijke stop op vakantieverhuur in een wijk voor de duur van drie jaar, met mogelijke verlenging van één jaar.

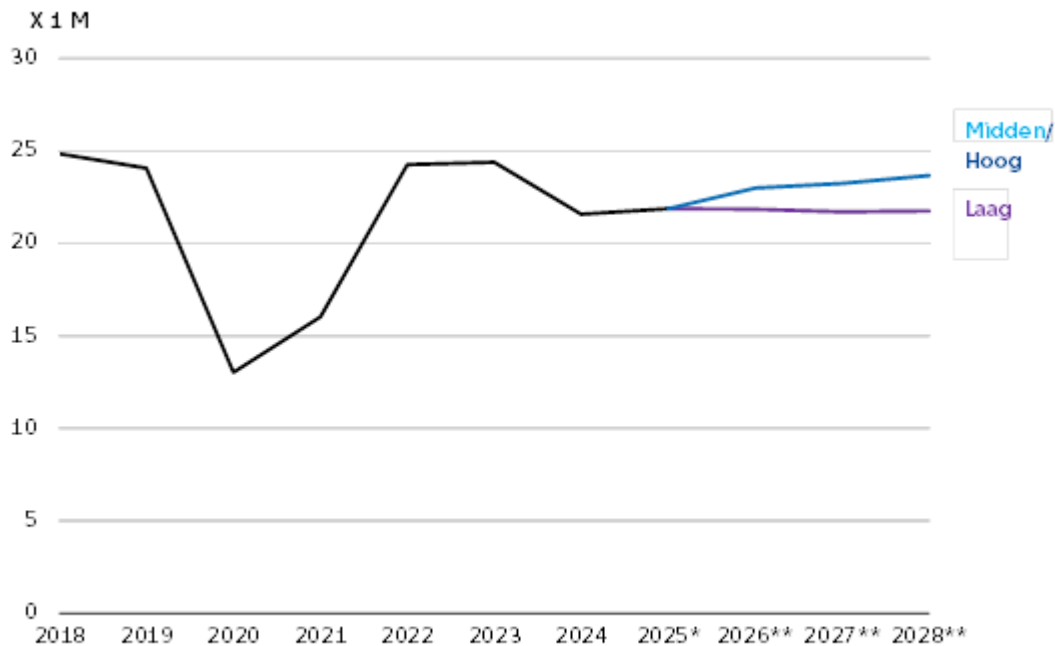
Aantal dagbezoeken aan Amsterdam lager dan in jaren 2019 en 2022

Na het opheffen van de beperkingen van de coronapandemie is het dagbezoek aan Amsterdam (figuur p.4) in 2022 snel toegenomen. Zoals duidelijk werd uit het O&S onderzoek uit 2025 *Toeristisch dagbezoek in Amsterdam* zijn dagbezoeken verantwoordelijk voor ongeveer één derde van de drukte op verschillende toeristische hotspots in de stad. Deze groei heeft zich doorgezet, maar is nog niet op het oude niveau. Zo bedroeg het aantal dagbezoeken vorig jaar 21,9 miljoen, ten opzichte van 24,1 miljoen in 2019.

Recent landelijk onderzoek wijst uit dat de bezoekfrequentie van nationale- en regiobewoners aan Amsterdam is afgenomen. Eerder werd aangenomen dat de bezoekfrequentie van deze groep gelijk zou blijven of stijgen. Bewoners uit de regio en overige Nederlandse dagbezoekers bezoeken Amsterdam gemiddeld vaker per jaar dan internationale bezoekers, maar blijven nu wel vaker weg. Dit verklaart de afname van het aantal dagbezoeken in de prognose. Buitenlandse dagbezoekers bezoeken Amsterdam vaak maar eenmalig, de frequentie van hun bezoek blijft stabiel. Voor 2026-2028 lopen de verwachtingen uiteen. Scenario 'Laag' voorspelt een lichte daling van 21,9 naar 21,8 miljoen dagbezoeken. Scenario's 'Midden' en 'Hoog' verwachten een stijging naar 23,7 miljoen dagbezoeken in 2028. Het aantal jaarlijkse zee- en riviercruisepassagiers, waar de prognose ook een verwachting voor geeft, stabiliseert voorlopig op 600.000.

---

¹ [Uitspraak 202102768/1/A3, 202102675/1/A3 en 202102770/1/A3 | Raad van State](#)

Onderzoek toeristische draagkracht van wijken

Wijkgerichte maatregelen baseren we onder andere op data en inzichten uit het tweejaarlijkse O&S-onderzoek *Toeristische draagkracht van wijken*. Sinds 2019 onderzoekt O&S welke wijken onder hoge toeristische druk staan. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar aantallen bezoekers, maar ook naar factoren zoals druktebeleving, overlast, gebruik van de openbare ruimte en de balans tussen bewoners, voorzieningen en bezoekers.

Deze draagkrachtmeting laat zien in welke Amsterdamse woonwijken de toeristische draagkracht in 2025 onder druk stond en waar in Amsterdam de draagkracht is veranderd ten opzichte van voorgaande jaren. In 2025 stond in zes wijken de toeristische draagkracht onder druk. Zij hebben een hoge score op toeristische druk en daarnaast een ongunstige leefbaarheidsscore. Het gaat om de volgende wijken:

- Burgwallen-Oude Zijde (Centrum)
- Burgwallen-Nieuwe Zijde (Centrum)
- Nieuwmarkt/Lastage (Centrum)
- Grachtengordel-West (Centrum)
- Oude Pijp (Zuid)
- Nieuwe Pijp (Zuid)

In figuur 2.3 van het onderzoeksrapport staan deze wijken in het kwadrant rechtsonder. Ten opzichte van 2023 zijn de Grachtengordel-West en de Oude- en Nieuwe Pijp nieuw op deze positie. In deze wijken was ook in 2023 de toeristische druk al hoog. Toen was de leefbaarheid nog matig, terwijl deze nu ongunstig is. Nieuwmarkt/Lastage en de Burgwallen Oude- en Nieuwe Zijde

stonden in de vorige editie ook al in de lijst van wijken waar de toeristische draagkracht onder druk staat.

Grachtgordel-Zuid en de Oosterparkbuurt staan in 2025 niet meer in het kwadrant waar de toeristische draagkracht onder de druk staat. In Grachtengordel-Zuid is de toeristische druk nog even hoog als in 2023. Op leefbaarheid scoort de wijk echter iets beter dan twee jaar geleden. In de Oosterparkbuurt verbeterde zowel de toeristische druk, als de leefbaarheid. De overlast door vakantieverhuur nam er relatief sterk af. Ook in andere wijken binnen de Ring is sprake van druk, maar daar blijft de leefbaarheid beter in stand. Voor wijkspecifieke informatie, en oorzaken van toeristische drukte, verwijs ik u naar het onderzoeksrapport in de bijlage.

Deze wijkspecifieke informatie uit de draagkrachtmetingen vormt aanleiding voor gebiedsgericht maatregelen. Het college heeft deze ondergebracht in onder druk staande gebieden, onder meer via de Aanpak Binnenstad. Ook bieden deze onderzoeken een inhoudelijke basis voor maatregelen buiten het centrum én voor stedelijk beleid. Zo zetten we in op het tegengaan van toeristische monocultuur in stadsdelen Centrum, Oost, West en Zuid, zetten we wijkgericht de escalatieladder vakantieverhuur en het verlagen van de maximale verhuurtermijn in, nemen we overlastmaatregelen in het Wallengebied, en werken we aan de ambities uit de *Visie Bezoekerseconomie 2035* en het *Vrijtijdsvoorzieningenbeleid Amsterdam 2026* om vraag en aanbod beter te spreiden over de meerkernige stad.

Binnenstadsmonitor bevestigt noodzaak van langdurige aanpak

Sinds 2020 werkt de Aanpak Binnenstad aan een duurzame transformatie naar een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. De Binnenstadsmonitor van O&S monitort maatregelen gericht op de zeven transformatiedoelen uit de Aanpak Binnenstad. Met een combinatie van kerncijfers op verschillende thema's uit de Aanpak Binnenstad en een enquête onder ruim 2.000 Amsterdammers geeft de monitor een beeld van de stand en ontwikkeling van de binnenstad. Het college ziet een aantal rode draden:

- Vooropgesteld kan worden dat bewoners en ondernemers in de binnenstad zich over het algemeen tevredener voelen over hun eigen buurt en het diverse voorzieningenniveau dan de gemiddelde Amsterdammer. Hoewel veel Amsterdammers bezoekers gunnen om kennis te maken van deze prachtige binnenstad, zijn er grenzen aan het absorptievermogen.
- Tevredenheid van bewoners met de buurt kent een gestaag dalende tendens, waarbij de scores in op de Burgwallen Oude en Nieuwe Zijde substantieel lager scoren dan in ander Amsterdamse buurten. 49% van de bewoners en 55% van de ondernemers vindt dat de Binnenstad op gebied van schoon en criminaliteit achteruitgaat. Ronduit zorgwekkend vindt men de toename van overlast gevende personen in de openbare ruimte.
- Een belangrijke focus van de Aanpak Binnenstad is een divers en gebalanceerd horeca-winkel-, en werkaanbod. In de monitor geeft de helft van de geënquêteerden aan op dit punt geen positieve ontwikkeling te zien en ruim een derde vindt de binnenstad op dit punt achteruitgegaan is. Tevens bevestigen de uitkomsten uit de monitor dat de sociale voorzieningen voor bewoners onder druk staan.

Samenwerking maatschappelijke partners, Rijk en Europa

De uitkomsten van de drie onderzoeken onderstrepen de urgentie om in te grijpen op de druk van het toerisme en de leefbaarheid van de stad actief te beschermen. Daarom zet Amsterdam op alle mogelijke fronten maatregelen in: van het bestemmingsplan winkeldiversiteit en extra inzet op schoon en veilig tot het terugdringen van de snelle groei van particuliere vakantieverhuur in woningen, een hotel- en beddenstop, het verminderen van zee-, riviercruises, het touringcarverbod, vastgoedvererving en subsidies voor maatschappelijke en culturele initiatieven. Het college trekt daarnaast alles uit de kast om buurten leefbaar te houden en ruimte te behouden voor bewoners, lokale ondernemers en voorzieningen die de binnenstad dragen. De realiteit van onze aanpak is, dat we naast het versterken van de leefbaarheid, ons moeten blijven inspannen om deze niet verder te laten verslechteren en om belangrijke lokale voorzieningen te behouden. Binnen bestaande wet- en regelgeving loopt de handelingsruimte van de gemeente steeds vaker tegen grenzen aan.

Daarom is dit niet alleen een opdracht aan een nieuw college en een nieuwe gemeenteraad om maatregelen te blijven nemen voor de leefbaarheid van de stad, maar nadrukkelijk ook een oproep aan het Rijk en de Europese Commissie om steden als Amsterdam daadwerkelijk de middelen en bevoegdheden te geven die nodig zijn om toerisme effectief te beteugelen. Een uit het lood geslagen bezoekerseconomie is in niemands belang. De toeristische druk op onze stad leidt tot verschraling van lokale voorzieningen, zet de leefbaarheid en het vestigingsklimaat onder druk en versterkt het woningtekort. Dat raakt niet alleen Amsterdam zelf, maar schaadt ook de economische kracht van stedelijke regio's die van groot belang zijn voor nationale economieën en daarmee voor de Europese economie als geheel.

Nieuw uitvoeringsprogramma met aangescherpte maatregelen op basis van onderzoeken

De onderzoeken onderliggend aan deze brief bevestigen dat een structurele meerjarige aanpak noodzakelijk blijft. Zij bieden belangrijke aanknopingspunten voor nieuw op te stellen vierjarige uitvoeringsprogramma's Aanpak Binnenstad en Bezoekerseconomie 2027-2030, die begin 2027 door het college met de raad worden gedeeld. Het college zoekt hierin nadrukkelijk de samenwerking op met maatschappelijke partners, Europa en het Rijk. De druk van massatoerisme raakt niet alleen de leefbaarheid van Amsterdam, maar ondermijnt ook de economische kracht van steden die dragend zijn voor nationale en Europese economieën. Het terugdringen van toeristische overlast en het beschermen van woonruimte en voorzieningen is geen opgave van steden alleen, maar een gezamenlijke nationale en Europese verantwoordelijkheid.

Ten slotte informeer ik u voor de zomer over nog twee aan toerisme gerelateerde onderzoeken die inzicht geven in de verschillende trends rondom monocultuur in Amsterdam en andere Europese steden, en over de omzetten uit toeristische branches zoals cultuur, horeca en detailhandel. Deze onderzoeken geven ons meer inzicht in de staat van de aanbodkant van de Amsterdamse bezoekerseconomie. De volledige analyse van de toerismecijfers in de Metropoolregio Amsterdam in 2025 en het effect van verschillende beleidsmaatregelen, zal ik later dit jaar met u delen.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Sofyan Mbarki

Wethouder Aanpak Binnenstad en Economische Zaken

Bijlagen

1. Bezoekersprognose 2026-2028
2. Toeristische draagkracht van wijken 2025
3. Binnenstadsmonitor 2026
4. Onderzoeksverantwoording Toeristische draagkracht van wijken